

Docent: Maartje Klomp

Welkom bij...

Ervaringsgericht leren in de Zorg (ELiZ)

ELiZ – Professionele Communicatie

Les 1: Introductie Palliatieve zorg

Agenda

Blok 1 – 50 minuten

Behandelen van de theorie door **docent**:

- Introductie/kennismaken
- Doelen
- Introductie EliZ-ProCo – palliatieve zorg
- Eigen ervaring, normen en waarden bespreken t.a.v. de dood
- Eigen ervaringen met Palliatieve zorg: in gesprek met patiënten en hun naasten in de laatste levensfase
- Vooruitblik volgende lessen

Blok 2 – 50 minuten

Zelfstandig aan de slag met de theorie

- Eigen vaardigheden oefenen m.b.v. van SCEGS a.d.h.v. casus uit Fase 1 Palliatieve zorg met ziektegerichte behandeling

Introductie

Weekdoelen

- Je bent op de hoogte van inhoud en opzet van het onderdeel Professionele Communicatie binnen het vak ELiZ en weet hoe het zich verhoudt ten opzichte van de Reflectieve Casestudy
- Je hebt inzicht in ervaringen, normen en waarden t.a.v. de dood en palliatieve zorg van verpleegkundigen
- Je kunt uitleggen hoe persoonsgerichte communicatie bijdraagt aan zelfmanagementondersteuning in palliatieve zorgverlening door verpleegkundigen
- Je kunt benoemen wat geplande psychosociale zorg inhoudt en hoe je hierbij de adaptatieve opgaven en SCEGS kunt betrekken
- Je kunt de SCEGS inzetten in een casus gerelateerd aan Fase 1 van het Palliatieve zorgpad

Doelen EliZ-ProCo

Leerdoelen	BN 20202 CANmeds-rol	Kernbegrippen
<p>Je weet hoe presentie, verbindend communiceren, en motiverende gespreksvoering zich verhouden tot de voor jou casestudie relevante doelgroep.</p> <p>In een setting met simulatiepatiënten kan je deze vaardigheden inzetten en laat je zien dat je kunt aansluiten bij de persoonlijke situatie van de cliënt en weet hierop te reflecteren</p> <p>Hierbij oefen je je vaardigheden t.a.v.</p> <ul style="list-style-type: none">• Communicatie met patiënt en naasten in de palliatieve fase• Omgaan met onbegrepen gedrag en agressie	<p>2-Communicator 1-Zorgverlener 3-Samenwerkings-partner Competentie 2, 4, 5</p>	<p>Persoonsgerichte communicatie Zelfmanagement versterken Professionele relatie</p>

- Uitgangspunt: basisvaardigheden bekend. Methodieken Persoonsgerichte Zorg verdiepen: Geplande Psycho-sociale Zorg (SCEGS) , Verbindend Communiceren, Motiverende gespreksvoering
- 2 belangrijke thema's uit analyse eerdere casestudies en programma geneeskunde: **Palliatieve Zorg** en **Onbegrepen Gedrag/ omgaan met conflicten**
- 3 online lessen per kwartaal
- 1 fysieke les per kwartaal – Casus spelen met simulatiepatient
- Input voor EliZ-RC
- Feedbackformulieren toevoegen aan ELiZ eindtoets

Zelfstandig voorbereiden week 1 ELiZ-ProCo

- Verdiep je in de SCEGS uit Pro-Active Nursing (Bakker, Heycop & ten Ham, 2014).
- Lees: paragraaf 3.1 t/m 3.2 van Hoofdstuk 3: Communicatie: De basis van zelfmanagementondersteuning (Duprez, Jedeloo & Van Hecke, 2017) uit van Staa e.a (2017).
- Lees §14.1 t/m 14.3: Zelfmanagement en eigen regie aan het einde van het leven (Witkamp en Rietjens, 2017) uit van Staa e.a (2017) .
- Sta stil bij jouw ervaring met palliatieve zorg en wat jij hierin belangrijk vindt zowel privé als in de rol van zorgprofessional. Welke vragen heb jij?
- Heb je een casus uit je eigen ervaring (school/ privé)?

Introductie EliZ-ProCo – palliatieve zorg

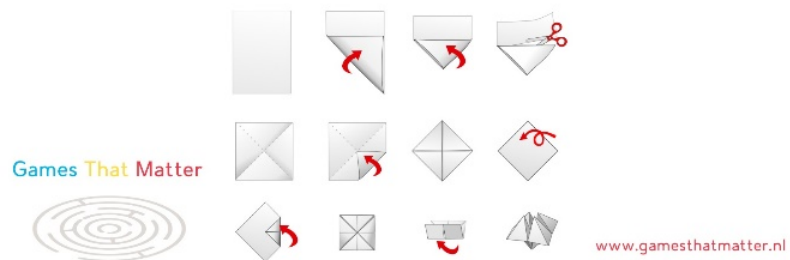
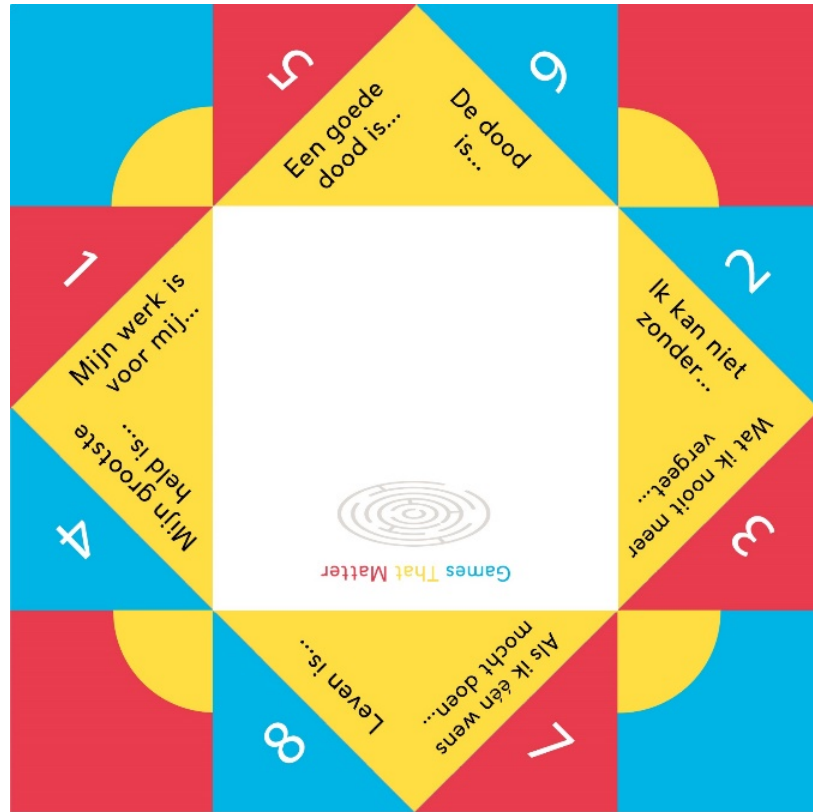
idens onderzoek Hogeschool Rotterd...

Later bekijken ↻ Delen

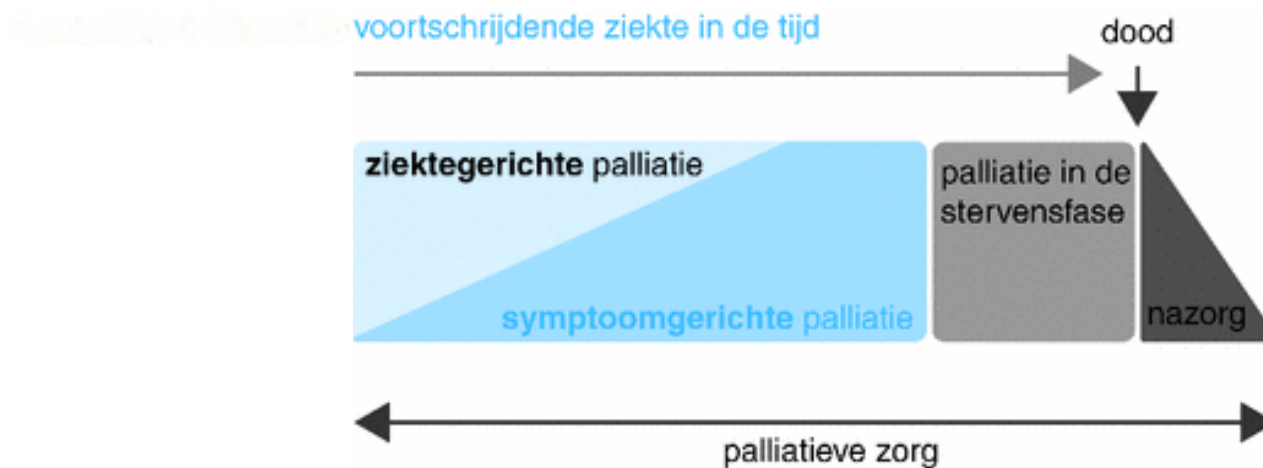
https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=ZfBfjLNkZWY

Jouw gedachten over de dood en dat wat belangrijk is in je leven,

<https://www.gamesthatmatter.nl/onze-spellen/>

Palliatieve zorg wat is het? Jullie ervaringen? Welke vragen leven er?

Palliatieve zorg

- ✓ "In hoeverre ben je palliatieve zorg al tegengekomen in je stages. Wat zijn je ervaringen hiermee?"
- ✓ Hoe ben je het gesprek aangegaan met de patiënt? En wat vond je daarvan?
- ✓ In hoeverre maak je hierbij gebruik van (geplande) psychosociale zorg? Welke gesprekstechnieken?
- ✓ Welke vragen leven er bij jullie?

- ✓ Plotseling wordt je ziek en ben je beperkt in bewegen/ praten/ je energie....
Wat doet dat met je?
- ✓ Chronisch zieken worden gedwongen hun leven, hun **gedrag** en hun **emoties** aan te passen aan de beperkingen die de ziekte hun oplegt.
- ✓ Onder psychosociale zorg verstaan we het ondersteunen van chronisch zieken en hun omgeving bij het omgaan met deze zogeheten adaptieve opgaven (Pool & Egberts, 2001)

Geplande Psychosociale Zorg

- ✓ Voor geplande psychosociale zorg wordt tijd gereserveerd en gepland, er wordt planmatig gewerkt en de zorg wordt zoveel mogelijk expliciet gemaakt.
- Kenmerken: gestructureerd, afgebakend, systematisch en transparant.
- Meer dan luisteren en praten!

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA](#)

4 fasen

- verkennen, doelbepalen wenselijke situatie
- verdiepen, welke adaptieve opgaven spelen een rol, weerstand, motivatie etc.
- toepassen: heroriëntatie vanuit mogelijkheden en behoeften bespreken
- evalueren: toetsen of zelfmanagement wordt toegepast, of nieuwe adaptieve opgaven ontstaan zijn.

Adaptieve opgaven

verschillende aanpassingstaken waarmee een patient met een chronische

Tabel 1.4 Zeven adaptieve opgaven bij chronische aandoeningen, verbonden met de aspecten van zelfmanagement. Bron: Lorig en Holman (2003); Moos en Holahan (2007)

aspecten van zelfmanagement	adaptieve opgaven bij chronische aandoeningen
medisch management	1. omgaan met de beperkingen en symptomen van de aandoening
rolmanagement	2. omgaan met de behandeling 3. adequate relatie onderhouden met zorgverleners 4. adequate relatie onderhouden met naasten en omgeving
emotioneel management	5. voorbereiden op een onzekere toekomst 6. emotionele balans bereiken en behouden 7. positief zelfbeeld behouden

Zelfmanagement: generieke en ziektespecifieke taken en vaardigheden

- Zelfmanagement-*taken/opgaven* zijn generiek en individueel, dat wil zeggen dat *alle* mensen die leven met een chronische aandoening ermee te maken krijgen, maar er een *eigen* invulling aan zullen geven.
- Zelfmanagement-*vaardigheden* kunnen zowel generiek als ziektespecifiek zijn.

SCEGS – Wat is het?

- **S**-ignalen en klachten (biologische dimensie)
 - **C**-ognitie (psychologische dimensie)
 - **E**-motioneel (psychologische dimensie)
 - **G**-edragmatig (psychologische dimensie)
 - **S**-ociaal system (sociale dimensie)
-
- Bakker e.a Pro-Active Nursing
-
- NB het is een diagnostisch instrument en geen
 - middel om persoonlijke empathie te verwoorden!

Deze en volgende week

Lesvoorbereiding op wiki

De wiki is een online portal dat we gebruiken voor lesvoorbereiding. We zullen deze gedurende het semester verder aanvullen. Let op: Cumlaude blijft leidend wat betreft de cursusinhoud en inleveropdrachten.
https://maken.wikiwijs.nl/172976/ELiZ_Ervaringsgericht_Leren_in_De_Zorg_Semester_2

Zelfstudie – 150 min.

Verdiep je in de theorie die wordt aangeboden op de wiki.

Volgende les

Verdiep je goed in de cursusinhoud. De cursus zal veelal online aangeboden worden waarbij naast contacttijd met de docent veel zelfstudie nodig is. Dit vraagt wat van je zelfdiscipline. Goed plannen is essentieel, doe dit

Vorbereiding les 2 ELiZ-ProCo

- Verdiep je in de SCEGS uit Pro-Active Nursing (Bakker, Heycop & ten Ham, 2014) en mw Azari.
- Lees: Mies, 2015. Hoofdstuk 1. Markering van de palliatieve fase, vroege signaleren, vroege gesprekken p.19-27.
- Lees Mies, 2015. Hoofdstuk 2. Bespreken van levenseinde p.39-48.
- Doe de zelftest over hoe jij aankijkt tegen de laatste levensfase (zie p.44 van Mies, 2015) en vorm je een mening over de uitkomst van de test en dat wat je gelezen hebt. Beschrijf voor jezelf wat jij te leren hebt ten aanzien van het in gesprek gaan met palliatieve patiënten en hun naasten
- Maak de uitwerking van de casus van Mevr. Azari af (zie zelfstandige opdracht) en neem deze mee naar de volgende les

In profielen is een artikel te vinden van een oud-student over haar ervaringen met de dood op haar stage

<https://profielen.hr.nl/2018/10-sterfgevallen-tijdens-stage/>

Hiervan is een strip uitgebracht welke ook op profielen is uitgekomen

<https://profielen.hr.nl/2019/graphic-novel-verpleegkundestage-1-stage-10-doden/>

Blok 2 – 50 minuten

Zelfstandig uitwerken adaptieve opgaven en SCEGS Casus 14.1: Mevrouw Azari (uit van Staa e.a)

Mevrouw Azari is een 72-jarige vrouw, geboren in Iran en op haar 22^e jaar naar Nederland gekomen. Mevrouw spreekt de Nederlandse taal goed. Ze woont samen met haar man en ze hebben vijf kinderen die allemaal in de buurt wonen. Bij mevrouw is kortgeleden darmkanker vastgesteld. Omdat de tumor al groot en uitgezaaid was en obstructie van de darm dreigde, heeft ze een stoma gekregen. Er is niet gesproken over palliatieve chemotherapie. Mevrouw heeft ook de ziekte van Parkinson en daardoor kost het haar veel moeite om haar leven op de rit te houden. Door de Parkinson heeft mevrouw nu bijvoorbeeld veel moeite om haar stoma te verzorgen. Ze wil haar man niet vragen haar daarmee te helpen; dat ervaart ze als vernederend. Meneer Azari, met wie ze bijna 50 jaar is getrouwd, is met zijn 76 jaar nog redelijk vitaal. Hij heeft veel verdriet, omdat zijn vrouw al zo weinig kan en nu ook nog kanker heeft. Over de toekomst praten ze niet met elkaar

Opdracht

Lees de casus van mevrouw Azari: Wat kan hier aan de hand zijn?

- Welke adaptieve opgaven spelen hier mogelijk?
- adhv de SCEGS. Welke vragen zou je kunnen stellen mbt de domeinen?
- Hoe kan je gesprek opbouwen, waar moet je rekening mee houden? Hoe kan je ondersteuning bieden in ZM en eigen regie van patient & mantelzorger?
- Wie wil je bij het gesprek uitnodigen?
- Wanneer evalueer je de uitkomsten van het gesprek?

Ervaringen met de dood in de Zorg

Thuis verder uitwerken casus

- Lees de casus van mevrouw Azari : Wat kan hier aan de hand zijn?
- Welke adaptieve opgaven spelen hier mogelijk?
- adhv de SCEGS.. Welke vragen zou je kunnen stellen mbt de domeinen?
- Hoe kan je gesprek opbouwen, waar moet je rekening mee houden? Hoe kan je ondersteuning bieden in ZM en eigen regie van patient & mantelzorger?
- Wie wil je bij het gesprek uitnodigen?
- Wanneer evalueer je de uitkomsten van het gesprek?
- Plenair terugkoppelen volgende les

Volgende week

- Ga aan de slag met casus Mw. Azari
 - Neem uitwerking mee naar de volgende les
 - Lees literatuur
 - Zelftest
- Zie Wiki voor voorbereidende opdrachten

Afsluiting

Vragen?

Dankjewel en succes!

